

DANMARKSMESTER I JORDFRUGTBARHED

Vinderen af DM i jordfrugtbarhed indenfor økologi blev
Christian Bang fra Ørelykkegaard på Fyn.

I ET SAMARBEJDE mellem Innovationscenter for Økologisk Landbrug og SEGES er der i 2021 afholdt DM i Jordfrugtbarhed, hvor det har været muligt at tilmelde sig selv, eller nominere en anden. Konkurrencen er sat i søen for at anerkende den indsats, som mange landmænd gør i forhold til at skabe en sund og levende jord. Deres indsats kan være en fantastisk inspiration for andre landmænd, og håbet er, at det kan motivere andre til at kaste sig ud i at afprøve nye tiltag i marken.

Konkurrencen er opdelt i to kategorier, så der både er en kategori for økologi og en kategori for andre dyrkningssystemer. De tilmeldte kandidater er i den indledende runde blevet vurderet ud fra de tiltag, de har gjort i marken. Indenfor hver kategori er der herefter udvalgt tre kandidater, som har fået besøg af et dommerpanel.

Vinderen indenfor økologi er netop blevet kåret på Økologikongressen, og vinderen af konkurrencen blev Christian Bang. Der var tale om en meget lige konkurrence med et tæt vinderfelt. Præmien var bl.a. et gavekort på 5.000 kr. sponsoreret af DLF samt et jordspyd til at undersøge jordmodstand i marken.

Herunder kan I læse mere om de tre kandidater, der netop er kåret på Økologikongressen.

Danmarksmester Christian Bang

Christian Bang driver en økologisk plantevlsbedrift på 75 ha på Fyn, hvor han også passer jord for to kollegaer. Jorden drives med et varieret sædskifte.

Christian har stort fokus på jordfysikken, og forsøger at holde sig til så lidt og skånsom trafik som muligt. Jordbehandling og såning ordnes i en arbejdsgang, der arbejdes med kontrolleret trafik og så lavt dæktryk som muligt, og Christian undgår så vidt muligt tunge gyllevogne og nedfældere på markerne.

Herudover praktiseres der præcisionslandbrug til graduering af udsæd og sektionsskontrol, som giver mindre overlapp og mere ensartede afgrøder.

Fotograf: Linda Rosager Duve

Christian Bang blev vinder af DM i jordfrugtbarhed for økologer og præmien var bl.a. et gavekort på 5.000 kr. sponsoreret af DLF samt et jordspyd til at undersøge jordmodstand i marken.

- De ting, som vi har gjort for jorden, har haft en stor effekt. Det er blevet meget nemmere at lave såbed, fordi jorden tørrer tidligere op i foråret og jorden smuldrer nemmere. Det er i det hele taget blevet nemmere at bearbejde jorden. Jorden holder også bedre på vandet i tørre perioder, og slemmer ikke til ved kraftige regnskyl, forklarer Christian.

Efterafgrøder tilpasses behovet i den enkelte mark, og de blomstrende efterafgrøder tiltrækker masser af insekter. Der er fokus på at få nedmuldet så meget plantemateriale som muligt. Kløvergræs og frøgræs indgår i sædskiftet, og halm og andre planterester bliver på marken.

Arbejdet med jordfysikken og nedmuldning af planterester har betydet, at der er mange regnorme i jorden, hvilket også

afspejler sig ved, at der kommer flokke af måger, når der arbejdes i jorden.

- Tidligere var der ikke ret mange måger her på egnen, men så snart vi laver noget med jorden nu, så er de der, fortæller Christian med et smil.

Den omhyggelige indsats med at tage hånd om dyrkningsjorden afspejles i højere udbytter og mere sunde afgrøder.

Flot andenplads til Eskil Romme

Eskil Romme, Hedegaarde, Nibe, overtog for 40 år siden en forsømt ejendom. Ejendommen drives økologisk og udgør i dag 100 ha på let jord, beliggende i et smukt område ved Nibe. På ejendommen dyrkes bl.a. kartofler og brødkorn. De første 20 år var der malkekøer på bedriften, og de næste 20 år ammekøer og stude. Dyrene er solgt fra for nylig. Der har altid været en stor andel kløvergræs i sædskiftet.

Eskil har i mange år haft fokus på jordfrugtbarheden, og fortæller selv, at

han over tiden er blevet mere og mere omhyggelig og velovervejet i sine handlinger, og han kan godt lide at ”nørde”. Han har fokus på opbygning af kulstof og den gode jordstruktur. Det har givet gevinst ved, at jorden er blevet nemmere at dyrke. Der er kommet mere struktur og mere liv og flere regnorme i jorden. Dyrkningssikkerheden er også forbedret over årene, og det er nu muligt at dyrke op til 30 tons pr. ha i kartofler.

For at øge kulstofpuljen i jorden tilføres store mængder kompost af haveparkaffald – 1000 tons pr. år. Eskil har også fokus på efterafgrøder, og vil have det endnu mere fremadrettet, for at indlejre kulstof i jorden og give diversitet både i og over jorden.

- Det handler jo bare om at optimere jorden med så få indsatmidler som muligt, siger Eskil Romme. Vi forventer at gå ned på den lave kvælstoftildeling, og det skal nok gå fint, så længe vi optimerer på alle andre ting, fortsætter han.

Ligeværdig 3. plads til Karl Henning

Karl Henning Mikkelsen, Højbo, Brande driver en biodynamisk ejendom på let jord. Hans marker bugner af flotte grønsager i en bred vifte af forskellige arter. Han motiveres af at passe godt på dyrkningsjorden og at dyrke grønsager af

Vinderen indenfor andre dyrknings-systemer kåres på Plantekongres 2022

den bedste kvalitet. Karl Henning finder stor motivation og glæde ved alle de henvendelser, han får fra studerende, skoler, institutioner og enkeltpersoner, der gerne vil vide mere og vises rundt. Også landbrugsskoleelever henvender sig om praktikophold. De positive tilbagemeldinger og resultater, der ses i marken, er selvforstærkende for motivationen.

Karl Henning oplever, at jorden har fundet en højere balance, og at den er blevet mere levende med en god struktur, og

kræver ikke ret stor tilførsel af næringsstoffer. På trods af det lave input oplever Karl Henning, at udbytterne bliver større år efter år.

- Planterne bliver livskraftige, fordi mikrolivet i jorden er i balance og trives, fortæller Karl Henning. Det betyder, at næringsstoffer og mineraler frigives efter planternes behov. Den humusholdige jord og sunde planter i balance overflødig gør vanding, forklarer han

Som biodynamiker arbejder Karl Henning med kompost af dybstrøelse fra egne husdyr, og han fortæller, at der tilføres biodynamiske præparater for at forstærke energien i komposten.

Husdyrene spiller en vigtig rolle, idet de indgår i helheden på bedriften, hvor der laves rotationsgræsning, og kløvergræsmarkerne indgår på den måde i sædskiftet. Bedriften drives hele vejen rundt ud fra en helhedstankegang. ●

**AF TOVE MARIEGAARD PEDERSEN,
INNOVATIONS-CENTER
FOR ØKOLOGISK LANDBRUG**

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Fotograf: Linda Rosager Duve

Eskil Romme driver en økologisk ejendom på 100 ha på let jord, beliggende i et smukt område ved Nibe.

Fotograf: Linda Rosager Duve

Karl Henning Mikkelsen motiveres af at passe godt på dyrkningsjorden og at dyrke grønsager af den bedste kvalitet.